

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr. (16.3-34) SD-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto rengimą paskatinusios priežastys:

1. 2020 m. sausio 1 d. įsigalioja Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 3, 4, 9, 12, 14, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 49, 50 straipsnių pakeitimo, įstatymo papildymo 36¹, 36², 36³, 36⁴, 36⁵ straipsniais ir 38, 39, 40 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas Nr. XIII-2035 (toliau – Įstatymas). Nutarimo projektu siekiama suderinti Vaiko globos organizavimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), nuostatas su Įstatymo nuostatomis.

2. Siekiama ištaisyti Nuostatuose esantį prieštaravimą dėl mokymų, skirtų pasirengti vaiko globai (rūpybai) ar vaiko priežiūrai (toliau – mokymai), privalomumo fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar budinčiu globotoju, sutuoktiniui ar bendrai gyvenančiam neįregistravus santuokos asmeniui, t. y. atsisakyti nuostatos, kurioje numatyta, kad minėtiems asmenims mokymai yra privalomi, ir nustatyti, kad mokymai vaiko artimiesiems giminaičiams, dėl kurių teigiamo pradinio įvertinimo priimtas Tarnybos teritorinio skyriaus sprendimas, taip pat fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar budinčiu globotoju, sutuoktiniui ar bendrai gyvenančiam neįregistravus santuokos asmeniui yra rekomenduojami.

3. Atsižvelgiant į tai, kad galiojančiuose Nuostatuose nenurodytas fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pasirengimo vaiko globai (rūpybai), šeimos veiklai ar prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus išvados (toliau – Išvada) galiojimo terminas, o tai sukelia teisinį neaiškumą ir neapibrėžtumą teisės aktą taikantiems subjektams, Nutarimo projektu keičiamuose Nuostatuose nurodomas Išvados galiojimo terminas, procedūros, kurios atliekamos pasibaigus Išvados galiojimo terminui, procedūros, kurios atliekamos praėjus 12 mėnesių nuo Išvados parengimo ir fizinio asmens nepaskyrimo vaiko globėju (rūpintoju), netapimo šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, ir aplinkybės, kurioms esant Išvada turi būti patikslinta. Siekiant suvienodinti Išvados, išvados dėl asmens pasirengimo įvaikinti ir išvados dėl asmens pasirengimo globoti be tėvų globos likusį vaiką galiojimo terminus, nustatytas 24 mėnesių Išvados galiojimo terminas. Terminas pasirinktas atsižvelgiant į tikėtiną šeimos parinkimo vaikui procedūros trukmę bei

teisinių procesų trukmę, pavyzdžiui, teisminių procesų dėl tėvų valdžios ribojimo trukmę. 24 mėnesių terminas siūlomas siekiant užtikrinti geriausius vaiko interesus augti šeimoje, kartu nesukuriant pernelyg didelės administracinės naštos fiziniams asmenims, norintiems globoti vaiką.

4. Atsižvelgiant į tai, kad Nuostatuose neįtvirtintos bendrosios nuostatos, susijusios su likusio be tėvų globos vaiko nuolatinės globos organizavimo procedūromis, Nutarimo projektu siekiama Nuostatus papildyti nuostatomis, reglamentuojančiomis vaiko nuolatinės globos organizavimo tvarką.

5. Tarnybai atliekant pradinį fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu, ar fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, vertinimą, reikia patikrinti ne tik tai, ar nėra aplinkybių, nurodytų Civilinio kodekso 3.269 straipsnyje, bet ir fizinio asmens, norinčio tapti šeimynos steigėju ar dalyviu, atitiktį Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje nustatytiems reikalavimams. Tačiau pradinio vertinimo metu asmuo, norintis tapti šeimynos steigėju ar dalyviu, dažnai neatitinka Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkto, nebent iki šeimynos steigimo jis vykdė vaiko globėjo (rūpintojo) pareigas ir jau anksčiau yra išklausęs mokymus. Todėl, manytina, tikslinga daryti išimtį ir nustatyti, kad šeimynos steigėjas ar dalyvis gauna teigiamą Tarnybos sprendimą, jeigu atitinka Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje nustatytus reikalavimus, išskyrus Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytą reikalavimą, jeigu fizinis asmuo, norintis tapti šeimynos steigėju ar dalyviu, atitinka Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto b ir (ar) c papunktyje (-čiuose) nurodytą (-as) sąlygą (-as), ir Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytą reikalavimą, jeigu fizinis asmuo nori tapti šeimynos dalyviu.

6. Siekis atlikti kitus techninio pobūdžio patikslinimus.

Priėmus Nutarimo projektą, pasirengimo vaiko globai (rūpybai) ar pasirengimo prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus organizavimo procedūros, vaiko globos (rūpybos) nustatymo ir vykdymo bei vaiko globos (rūpybos) priežiūros procedūros taps aiškesnės vaiko globos (rūpybos) nustatymą organizuojantiems subjektams. Nuostatuose nebeliks prieštaravimų ir jų nuostatos bus suderintos su Įstatymo nuostatomis.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, teikiamo Nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvada šiame rašte pateikta kaip apibendrinta informacija.

Priėmus Nutarimo projektą, reikės pakeisti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. balandžio 18 d. įsakymą Nr. 56 „Dėl Vaiko laikinosios globos (rūpybos) nuostatų patvirtinimo“.

Priėmus Nutarimo projektą, papildomų lėšų skirti nereikės.

Nutarimo projektas buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijai ir Nacionalinei teismų administracijai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ir Nacionalinė teismų administracija pastabų dėl Nutarimo projekto neturėjo.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto nepateikė.

Nutarimo projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabas. Dalis Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabų suderinta darbo tvarka. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė ministerijos Šeimos ir vaiko teisių apsaugos grupės patarėja Gailė Veršekienė, tel. 8 706 68 229, el. p. gaile.versekiene@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 15 lapų.
2. Derinimo pažyma, 15 lapų.
3. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 30 lapų.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis